

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**МЕЛІТОПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ
БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО**

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА

Спеціальна освіта. Логопедія

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	перший (бакалаврський) рівень
СТУПІНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	Бакалавр
ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ	01 Освіта/Педагогіка
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ	016 Спеціальна освіта
СПЕЦІАЛІЗАЦІЯ	016.01 Логопедія
ОСВІТНЯ КВАЛІФІКАЦІЯ	Бакалавр зі спеціальної освіти за спеціалізацією «Логопедія»
КВАЛІФІКАЦІЯ В ДИПЛОМІ	Ступінь вищої освіти – Бакалавр Спеціальність – 016 Спеціальна освіта Спеціалізація: 016.01 Логопедія.

**1. Профіль освітньої програми із спеціальності 016 Спеціальна освіта
освітня програма «Спеціальна освіта. Логопедія»**

1 – Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького Факультет соціально-педагогічної та мистецької освіти
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Ступінь вищої освіти	Бакалавр
Галузь знань	01 Освіта / Педагогіка
Спеціальність	016 Спеціальна освіта
Спеціалізація	016.01 Логопедія
Форми навчання	Денна (очна), заочна
Освітня кваліфікація	Бакалавр зі спеціальної освіти за спеціалізацією «Логопедія»
Кваліфікація в дипломі	Ступінь вищої освіти – Бакалавр Спеціальність – 016 Спеціальна освіта. Спеціалізація: 016.01 Логопедія Освітня програма – Спеціальна освіта. Логопедія
Передумови	ПЗСО, НРК5
Мова викладання	українська
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	http://inst.mdpu.org.ua/navchalno-naukovij-institut-sotsial-2/navchalno-naukovij-institut-sotsial-kafedra-sotsialnoyi-roboti-sotsialno/
2 – Обсяг кредитів ЄКТС, необхідних для здобуття відповідного ступеня вищої освіти	
Обсяг освітньої програми ЄКТС	Обсяг освітньої програми бакалавра спеціальності 016 Спеціальна освіта на базі повної загальної середньої освіти – 240 ЄКТС (7200 год.), термін навчання 3 роки 10 місяців Програма передбачає: <ul style="list-style-type: none"> ▪ цикл обов'язкових освітніх компонентів освітньої програми (ОК) (180 кредитів ЄКТС, 5400 год.); ▪ цикл вибірових освітніх компонентів (ВК) (дисципліни вільного вибору здобувача) (60 кредитів ЄКТС, 1800 год.; проходження практик на 1, 2, 3, 4 р.н.).
3 – Мета освітньої програми	

Підготовка професіоналів майбутнього у галузі спеціальної освіти, які мають бути здатними, через генерацію наукового знання, для успішного соціально-економічного і культурного розвитку країни; здатними на основі наукових теорій і концепцій щодо спеціальної та інклюзивної освіти розв'язувати складні задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері спеціальної та інклюзивної освіти, здійснювати освітню, інформаційно-роз'яснювальну, консультативну, науково-методичну, координаційну, аналітичну та прогностичну діяльність щодо організації, супроводу та розвитку інклюзивного навчання; створенні осередку свободи, інтелектуальної творчості, збереження й поширення національних і світових культурних ідеалів цінностей і принципів свободи.

Успішне завершення програми передбачає здобуття фундаментальних та професійно орієнтованих знань та вмінь для виконання обов'язків, як професійних, так і інноваційного характеру в роботі з дітьми з порушенням мовлення.

4 – Характеристика освітньої програми

Опис предметної області

Об'єкт вивчення: корекційно-розвивальний та реабілітаційний процеси; теоретико-методичні диференційовані системи попередження і подолання порушень психічного та (або) фізичного розвитку та корекційного навчання і виховання осіб з особливими освітніми потребами різних вікових категорій, способи організації ефективної взаємодії учасників освітнього процесу, зумовлені закономірностями та особливостями змісту корекційно-педагогічної діяльності.

Цілі навчання: підготовка фахівців, які здатні розв'язувати складні задачі і практичні проблеми спеціальної освіти з метою корекції і компенсації порушень психофізичного розвитку осіб з особливими освітніми потребами різних вікових груп.

Теоретичний зміст предметної області: поняття, категорії, термінологія, концепції у галузі спеціальної та інклюзивної освіти, принципи та їх використання, методи корекційної педагогіки та спеціальної психології.

Методи, методики та технології: загальнонаукові й психолого-педагогічні методи, сучасні методи корекційно спрямованого навчання (теоретико-інформаційні, практико-операційні, пошуково-творчі, методи організації самостійної роботи, контрольної-оцінювальні), пояснювально-ілюстративні, репродуктивні, частково-пошукові, евристичні, дослідницькі, індуктивні, дедуктивні, технічні, способи організації корекційного освітнього процесу, технології урочної й позаурочної діяльності у спеціальних та інклюзивних закладах освіти з інклюзивним навчанням

	<p>Інструменти та обладнання: сучасні універсальні та спеціалізовані інформаційні системи та програмні продукти; бібліотечні ресурси та технології, зокрема електронні; спеціальна апаратура та інструменти, необхідні у процесі надання психолого-педагогічних та корекційно-розвиткових послуг особам з особливими освітніми потребами.</p>
<p>Академічні права випускників</p>	<p>Продовження освіти за другим (магістерським) рівнем вищої освіти. Набуття додаткових кваліфікацій в системі освіти дорослих.</p>
<p>Основний фокус програми та спеціалізації</p>	<p>Освітньо-професійна програма зі спеціальності 016 Спеціальна освіта.01. Логопедія:</p> <ul style="list-style-type: none"> - спрямована на підготовку до професійної діяльності у загальноосвітніх і загальноосвітніх спеціальних закладах, позашкільних навчальних закладах, реабілітаційних та інклюзивно-ресурсних центрах; - дозволяє всебічно вивчити специфіку спеціальної освіти, особливості розвитку дітей з мовленнєвими порушеннями; - акцентує увагу на компетентностях (загальних і професійних) фахівця галузі спеціальної освіти, здатного розв'язувати складні задачі та практичні проблеми у сфері професійної діяльності; - орієнтує на подальшу фахову самоосвіту.
<p>Особливості програми</p>	<p>Програма побудована на практико-орієнтованому, компетентнісному та особистісно-орієнтованому підходах.</p> <p>Особливостями програми є:</p> <ul style="list-style-type: none"> - інтеграція теорії з практичним навчанням завдяки проведенню практичних занять на базі лабораторій університету (Центр корекційно-розвивальних технологій, Лабораторія психофізіологічних досліджень; Центр соціокультурної та мистецької освіти), а також спеціальних та загальноосвітніх навчальних закладів, реабілітаційних центрів; - наявність широкого переліку вибіркових дисциплін, що дає можливість здобувачу сформуванню власну траєкторію навчання; - рівнозначний розвиток soft skills (універсальних надпрофесійних навичок) та hard skills (спеціальних вузькопрофесійних умінь та навичок) завдяки використанню компетентнісного та практико-орієнтованого підходів при вивченні обов'язкових та вибіркових дисциплін;

	<ul style="list-style-type: none"> - особливе місце в професійній підготовці бакалаврів спеціальної освіти відводиться виробничій практиці (з фаху); - можливість наукового зростання, застосування наукової інфраструктури університету для проведення фундаментальних та прикладних досліджень у галузі спеціальної та інклюзивної освіти на базі лабораторій університету (Центр корекційно-розвивальних технологій, Лабораторія духовно-морального розвитку, Освітньо-науковий центр соціокультурного розвитку дитини, Лабораторія психофізіологічних досліджень); - можливість брати участь у програмах академічної мобільності.
5 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування випускників	<p>Випускники можуть працювати (згідно Національного класифікатору України: «Класифікатор професій» ДК 003: 2010ДК 003:2010 [URL: http://www.dk003.com]) на посадах:</p> <p>2340 – вчитель спеціалізованих навчальних закладів; 2340, 25160 – вчитель-дефектолог; 2340 – вчитель-логопед; 3340 – асистент вчителя з корекційної освіти.</p> <p>Працевлаштування можливо у загальноосвітніх та спеціальних навчальних закладах, позашкільних навчальних закладах, реабілітаційних та інклюзивно-ресурсних центрах. Заклади системи МОН. МОЗ, Міністерства праці і соціальної політики. Здійснюється замовником (працедавцем) на посаді вчитель-дефектолог (відповідно до нозології), консультант-дефектолог, вихователь дітей із порушенням психофізичного розвитку. Асистент вчителя загальноосвітнього навчального закладу з інклюзивним та інтегрованим навчанням.</p>
Подальше навчання	Бакалавр зі спеціальності 016 Спеціальна освіта може продовжити навчання за другим (магістерським) рівнем вищої освіти, а також набути додаткові кваліфікації в системі післядипломної та неформальної освіти.
6 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Викладання і навчання здійснюється на засадах практико- та проблемно-орієнтованого студентоцентрованого підходів, технологій диференційованого навчання, самонавчання, інтенсифікації та індивідуалізації навчання, з

	<p>використанням дистанційних освітніх технологій (на платформі Moodle).</p> <p>В освітньому процесі використовуються традиційні форми роботи (лекції, лабораторні роботи, семінари, практичні заняття в малих групах, самостійна робота на основі підручників та конспектів, консультації із викладачами, підготовка курсових і магістерських робіт) та сучасні методи, зокрема кейс-метод, портфоліо, моделювання проблемних ситуацій, метод проєктів, ділові ігри тощо.</p>
Оцінювання	<p>Оцінювання навчальних досягнень здобувачів здійснюється за бально-накопичувальною системою за всі види практичної та самостійної діяльності.</p> <p>Види контролю: поточний, підсумковий.</p> <p>Підсумковий контроль – екзамени та заліки з урахуванням накопичених балів поточного контролю.</p> <p>Форми контролю: усне та письмове опитування, тестові завдання, практичні завдання, заліки, усні та письмові екзамени, захист звіту з практики, захист курсових і кваліфікаційних робіт. Система підсумкового оцінювання будується на умовах академічної доброчесності та прозорості. Атестація проводиться у формі атестаційного іспиту. Передбачає можливість апеляції.</p> <p>Усні та письмові екзамени, заліки, захист звіту з практики, кваліфікаційний іспит з логопедії.</p>
7 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	<p>Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі і практичні проблеми спеціальної та інклюзивної освіти у процесі корекційно-педагогічної, діагностико-консультативної, дослідницької та культурно-просвітницької діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування основних теорій і методів дефектології і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.</p>
Загальні компетентності	<p>ЗК-1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК-2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми</p>

	<p>рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>ЗК-3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК-4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК-5. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК-6. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.</p> <p>ЗК-7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК-8. Здатність працювати в команді.</p> <p>ЗК-9. Здатність до міжособистісної взаємодії.</p> <p>ЗК-10. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).</p> <p>ЗК-11. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.</p>
<p>Спеціальні (фахові) компетентності</p>	<p>СК-1. Усвідомлення сучасних концепцій і теорій функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я, раннього втручання, розвитку і корекції, навчання і виховання, реабілітації і соціалізації осіб із особливими освітніми потребами.</p> <p>СК-2. Здатність до аналізу вітчизняного та зарубіжного досвіду становлення і розвитку спеціальної та інклюзивної освіти.</p> <p>СК-3. Здатність застосовувати психолого-педагогічні, дефектологічні, медико-біологічні, лінгвістичні знання у сфері професійної діяльності.</p> <p>СК-4. Здатність планувати та організовувати освітньо-корекційну роботу з урахуванням структури та особливостей порушення (інтелекту, мовлення, слуху, зору, опорно-рухових функцій тощо), актуального стану та потенційних можливостей осіб із особливими освітніми потребами.</p> <p>СК-5. Здатність реалізовувати ефективні корекційно-освітні технології у роботі з дітьми, підлітками, дорослими з особливими освітніми потребами, доцільно обирати методичне й інформаційно-комп'ютерне забезпечення.</p> <p>СК-6. Здатність реалізовувати персональні підходи у процесі надання послуг раннього втручання відповідно до логопедії.</p> <p>СК-7. Здатність дотримуватися вимог до організації корекційно-розвивального освітнього середовища.</p>

СК-8. Готовність до діагностико-консультативної діяльності.

СК-9. Здатність застосовувати теоретичні, емпіричні методи психолого-педагогічного дослідження, статистичні методи обробки отриманої інформації, визначати достовірність результатів дослідження.

СК-10. Здатність до системного психолого-педагогічного супроводу сім'ї, яка виховує дитину з особливими освітніми потребами.

СК-11. Здатність дотримуватися основних принципів, правил, прийомів і форм суб'єкт-суб'єктної комунікації.

СК-12. Здатність організовувати дитячий колектив, створювати в ньому рівноправний клімат і комфортні умови для особистісного розвитку вихованців та їхньої соціальної інтеграції.

СК-13. Здатність будувати гармонійні відносини з особами з психофізичними порушеннями, їхніми сім'ями та учасниками спільнот без упередженого ставлення до їх індивідуальних потреб.

СК-14. Здатність до роботи із спільнотою – на місцевому, регіональному, національному, європейському і більш широкому глобальному рівнях з метою формування толерантного, гуманного ставлення до осіб з особливими освітніми потребами, розвитку здатності до рефлексії, включаючи спроможність обдумувати як власні, так й інші системи цінностей.

СК-15. Здатність аргументовано відстоювати власні професійні переконання, дотримуватись їх у власній фаховій діяльності.

СК-16. Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.

СК-17. Здатність до інтеграції та реалізації знань про закономірності та особливості мовленнєвого розвитку в онтогенезі та дизонтогенезі; взаємозв'язок мовлення, мислення і свідомості; психологічні основи мовленнєвої діяльності як основи реалізації стратегій логопедичного впливу у різні вікові періоди.

СК-18. Здатність використовувати у професійній діяльності знання про причини, механізми, структуру, симптоматику дислалії, ринолалії, дизартрії, порушень голосу, затримка мовленнєвого розвитку, фонетико-фонематичний недорозвиток, загальний недорозвиток мовлення, порушень темпо-ритмічної складової мовлення, алалії, труднощів у навчальній діяльності, набутих розладів мовлення та спілкування.

СК-19. Здатність використовувати у професійній діяльності системні знання про методики, технології і засоби корекційно-розвивального впливу на

	психомоторний, когнітивний та мовленнєвий розвиток осіб з порушенням мовлення.
8 – Програмні результати навчання	
<p>Нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання</p>	<p>РН1. Знати сучасні теоретичні основи спеціальної освіти відповідно до логопедії, застосовувати методи теоретичного та експериментального дослідження у професійній діяльності, релевантні статистичні методи обробки отриманої інформації, узагальнювати результати дослідження.</p> <p>РН2. Здійснювати пошук, аналіз і синтез інформації з різних джерел для розв’язування конкретних задач спеціальної та інклюзивної освіти.</p> <p>РН3. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування, обмеження життєдіяльності у контексті професійних завдань.</p> <p>РН4. Аргументувати, планувати та надавати послуги раннього втручання відповідно до функціонування, обмеження життєдіяльності і здоров’я дитини.</p> <p>РН5. Розуміти принципи, методи, форми та сутність організації освітньо-корекційного процесу в різних типах закладів.</p> <p>РН6. Планувати освітньо-корекційну роботу на основі результатів психолого-педагогічної діагностики осіб з особливими освітніми потребами з врахуванням їхніх вікових та індивідуально-типологічних відмінностей.</p> <p>РН7. Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами у професійному середовищі, володіти фаховою термінологією та професійним дискурсом.</p> <p>РН8. Організовувати і здійснювати психолого-педагогічне вивчення дітей з особливостями психофізичного розвитку, діагностико-консультативну діяльність.</p> <p>РН9. Мати навички комплектування та організації діяльності спеціальних закладів освіти, спеціальних груп у закладах дошкільної освіти, спеціальних класів у закладах загальної середньої освіти тощо.</p> <p>РН10. Здійснювати спостереження за дітьми з психофізичними порушеннями (інтелекту, мовлення, зору, слуху, опорно-рухових функцій тощо), реалізовувати корекційно-педагогічну роботу з урахуванням їхніх психофізичних, вікових особливостей, індивідуальних освітніх потреб, можливостей та здібностей.</p> <p>РН11. Застосовувати у професійній діяльності знання про методики, технології, форми і засоби раннього втручання, розвитку і корекції, навчання і</p>

виховання, реабілітації і соціалізації осіб з особливими освітніми потребами.

PH12. Аргументувати, планувати та надавати психолого-педагогічні та корекційно-розвиткові послуги (допомогу) відповідно до рівня розвитку і функціонування, обмеження життєдіяльності дитини з особливими освітніми потребами.

PH13. Володіти методиками сприяння соціальній адаптації осіб з особливими освітніми потребами, їхньої підготовки до суспільної та виробничої діяльності.

PH14. Реалізовувати психолого-педагогічний супровід дітей з особливими освітніми потребами в умовах інклюзії у ролі вчителя-дефектолога, асистента вихователя закладу дошкільної освіти, асистента вчителя закладу загальної середньої освіти тощо.

PH15. Застосовувати у професійній діяльності сучасні універсальні та спеціалізовані інформаційні системи та програмні продукти; бібліотечні ресурси та технології, зокрема електронні; спеціальну апаратуру та інструменти.

PH16. Приймати обґрунтовані рішення з урахуванням цілей, ресурсних і законодавчих обмежень, ціннісних орієнтирів.

PH17. Мати навички самостійного навчання та пошуку необхідної інформації.

PH18. Інтегрувати у професійну діяльність знання про закономірності та особливості мовленнєвого розвитку в онтогенезі та дизонтогенезі; взаємозв'язок мовлення і свідомості; психолінгвістичні основи мовленнєвої діяльності для реалізації стратегій логопедичного впливу у різні вікові періоди.

PH19. Знати та розуміти причини, механізми, структуру, симптоматику дислалії, ринолалії, дизартрії, порушень голосу, затримки мовленнєвого розвитку, фонетинико-фонематичного недорозвитку, загального недорозвитку мовлення, порушень темпо-ритмічної складової мовлення, алалії, труднощів у навчальній діяльності, набутих розладів мовлення та спілкування.

PH20. Добирати й застосовувати у професійній діяльності методики, технології, засоби логопедичного впливу та реабілітації осіб з порушеннями мовлення у різні вікові періоди для здійснення корекційно-розвивального впливу на психомоторний, когнітивний та мовленнєвий розвиток осіб з різними мовленнєвими порушеннями.

PH21. Знати основи запобігання корупції, суспільної та академічної доброчесності на рівні, необхідному для формування нетерпимості до корупції

	<p>та проявів недоброчесної поведінки серед здобувачів освіти та вмiти застосовувати їх в професійній діяльності.</p> <p>РН18. Знати основи запобiгання корупції, суспільної та академічної доброчесності на рівні, необхідному для формування нетерпимості до корупції та проявів недоброчесної поведінки серед здобувачів освіти та вмiти застосовувати їх в професійній діяльності.</p>
9– Ресурсне забезпечення реалізації програми	
<p>Кадрове забезпечення</p>	<p>До реалізації програми залучаються науково-педагогічні працівники з науковими ступенями та/або вченими званнями, висококваліфіковані спеціалісти, у яких відповідний рівень наукової та професійної активності (не менше чотирьох видів та результатів професійної діяльності згідно п. 38 Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності від 30.12.2015 р. №1187 (із змінами, внесеними згідно з постановами КМУ від № 347 від 10.05.2018, № 180 від 03.03.2020, № 365 від 24.03.2021)): два доктори наук, професори, десять кандидатів наук, доцентів, а також професіонали-практики. При відборі кандидатів на посади НПП кафедр для забезпечення освітньо-професійної програми пріоритетним є дотримання кодексу академічної доброчесності, активне підвищення кваліфікації шляхом неформальної освіти; здійснення професійної діяльності за фахом, наявність досвіду практичної роботи.</p> <p>Всім науково-педагогічним та педагогічним працівникам, відповідно до укладених графіків, університет сприяє підвищенню кваліфікації та стажування не рідше одного разу на п'ять років відповідно до ст.60 Закону України «Про вищу освіту» та ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти (Постанова КМУ від 30.12.2015 р., №1187), Положення про професійний розвиток науково-педагогічних та педагогічних працівників Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького, https://mdpu.org.ua/wp-content/uploads/2023/05/457_profesijnij-rozvitok.pdf</p>

<p>Матеріально-технічне забезпечення</p>	<p>В університеті створена достатня матеріально-технічна база для підготовки фахівців освітньо-професійної програми «Спеціальна освіта. Логопедія». Матеріально-технічне забезпечення професійної підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня освітньої програми «Спеціальна освіта. Логопедія» відповідає ліцензійним умовам впровадження освітньої діяльності за відповідним рівнем.</p> <p>З травня 2022 р. після тимчасового переміщення закладу здобувачі і викладачі мають змогу користуватися ресурсами КЗВО «Хортицька національна навчально-реабілітаційна академія». В наданих аудиторіях Педагогічного фахового коледжу Хортицької національної академії було встановлено та налаштовано комп'ютерну техніку. Забезпечено якісне Wi-Fi підключення у відповідних аудиторіях та своєчасне обслуговування пристроїв друку. Також університетом було отримано ноутбуки для всіх НПП з метою забезпечення освітнього процесу. Здобувачі мають можливість користуватися інформаційно-технічною базою МДПУ імені Богдана Хмельницького, яку складають: комп'ютерні засоби, програмні продукти, електронні бази даних, лабораторії мультимедійних технологій.</p> <p>В умовах воєнного стану навчання проходить в дистанційному форматі в синхронному та асинхронному режимі на платформі ЦОДТ.</p>
<p>Інформаційне та навчально-методичне забезпечення</p>	<ul style="list-style-type: none"> - офіційний сайт університету https://mdpu.org.ua/; - сторінка кафедри початкової і спеціальної освіти на офіційному сайті https://spm.mdpu.org.ua/navchalno-naukovyj-institut-sotsialno-pedagogichnoyi-ta-mystetskoyi-osvity/1kafedra-pochatkovoyi-osvity/ ; - бездротові точки доступу до мережі Інтернет; - наукова бібліотека, читальні зали; електронна бібліотека https://lib.mdpu.org.ua/; - інституційний репозитарій університету http://eprints.mdpu.org.ua/; - платформа дистанційного навчання університету https://dfn.mdpu.org.ua/; - доступ до електронних ресурсів Web of Science і Scopus у локальній мережі університету https://mdpu.org.ua/universitet/struktura-universitetu/biblioteka/ ; - корпоративна пошта; - інформаційні пакети навчально-методичних матеріалів дисциплін і програми практики; - наявність ліцензованої програми перевірки на плагіат програмно-обчислювальний комплекс StrikePlagiarism.

Вимоги щодо проведення лекційних та практичних занять науково-педагогічними працівниками визначаються Положенням про організацію освітнього процесу в Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького та іншими внутрішніми положеннями.

Навчально-методичне забезпечення підготовки здобувачів вищої освіти відповідає ліцензійним та акредитаційним вимогам і включає: освітні програми, які затверджені у визначеному порядку, вміщують опис загальних та фахових програмних компетентностей та результатів навчання; засоби діагностики якості вищої освіти; навчальний план, затверджений у вище зазначеному порядку; навчально-методичне забезпечення для кожної навчальної дисципліни навчального плану: робочі програми освітніх компонентів, робочі програми практик; підручники і навчальні посібники; інструктивно-методичні матеріали до семінарських, практичних і лабораторних занять, контрольні завдання до семінарських, практичних і лабораторних занять, самостійної роботи; контрольні роботи з навчальних дисциплін для перевірки рівня засвоєння здобувачами вищої освіти навчального матеріалу; методичні матеріали з питань організації самостійної роботи здобувачів вищої освіти, написання курсових і дипломних робіт.

Бібліотека, фонд якої систематично поповнюється, забезпечує навчальний процес та наукові дослідження необхідною науковою, навчально-методичною літературою: підручниками та посібниками, вітчизняними і закордонними фаховими періодичними виданнями авторських розробок професорсько-викладацького складу.

10 – Академічна мобільність

Національна кредитна мобільність

Здобувачі вищої освіти мають можливість в рамках національної академічної мобільності проходити в інших ЗВО окремі курси, навчатися впродовж семестру з подальшим визнанням отриманих результатів та зарахуванням кредитів.

Принципи академічної мобільності визначаються законодавством України. Можливість навчатися за кількома спеціальностями або у кількох ЗВО одночасно визначається законодавством України. Можливість національної кредитної академічної мобільності у закладах вищої освіти України (Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана

	<p>Хмельницького (наказ МДПУ імені Богдана Хмельницького від 27.09.2022 року № 40/01-05, https://mdpu.org.ua/wp-content/uploads/2023/02/Akademichna-mobilnist_27.09.2022.pdf).</p>
<p>Міжнародна кредитна мобільність</p>	<p>Принципи міжнародної академічної мобільності визначаються законодавством України, інших країн та міждержавними угодами. Кожен здобувач вищої освіти має можливість пройти процедуру визнання кредитів / періодів навчання. Допускається перезарахування кредитів, отриманих в інших університетах, за умови відповідності набутих компетентностей.</p>
<p>Навчання іноземних здобувачів вищої освіти</p>	<p>Програма передбачає можливості навчання іноземних громадян. Набір здійснюється згідно з ліцензією АЕ-№636500 від 19.06.2015 року та рішенням Акредитаційної комісії Міністерства Освіти і Науки України від 30.06.2015 (протокол № 117).</p>

2 – Перелік компонент освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

2.1 Перелік компонент ОП

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
Обов'язкові компоненти ОП			
ОК-01	Анатомія, фізіологія та патологія розвитку дитини	6	залік, екзамен
ОК-02	Інформаційні-цифрові технології	3	залік
ОК-03	Психологія	4	екзамен
ОК-04	Вступ до спеціальності «Спеціальна освіта» з навчальною практикою (ознайомлювальна)	9	залік, диференційований залік
ОК-05	Педагогіка	6	залік, екзамен
ОК-06	Вікова фізіологія з основами педіатрії	9	залік, екзамен
ОК-061	Модуль 1. Вікова фізіологія та валеологія	3	
ОК-062	Модуль 2. Основи педіатрії	6	
ОК-07	Основи інклюзивної педагогіки	3	екзамен
ОК-08	Основи наукових досліджень	4	залік
ОК-09	Історія і культура України та європейської інтеграції	3	екзамен
ОК-10	Практичний курс української мови	3	екзамен
ОК-11	Нейропсихологія	10	залік, екзамен
ОК-12	Мовленнєві та сенсорні системи та їх порушення	4	екзамен
ОК-13	Соціальна філософія	3	екзамен
ОК-131	Модуль 1. Філософія	1,5	
ОК-132	Модуль 2. Соціологія	1,5	
ОК-14	Спеціальна педагогіка з історією логопедії	3,5	екзамен
ОК-15	Право	3	залік
ОК-16	Логопедія	19	екзамен, залік
ОК-17	Логопсихологія	6	екзамен
ОК-18	Спеціальна психологія	5	екзамен
ОК-19	Безпека життєдіяльності	3	екзамен
ОК-191	Модуль 1. Безпека життєдіяльності	1	
ОК-192	Модуль 2. Цивільний захист	1	
ОК-193	Модуль 3. Охорона праці	1	
ОК-20	Неврологічні основи логопедії	4,5	екзамен
ОК-21	Спеціальна методика розвитку мовлення	4	екзамен

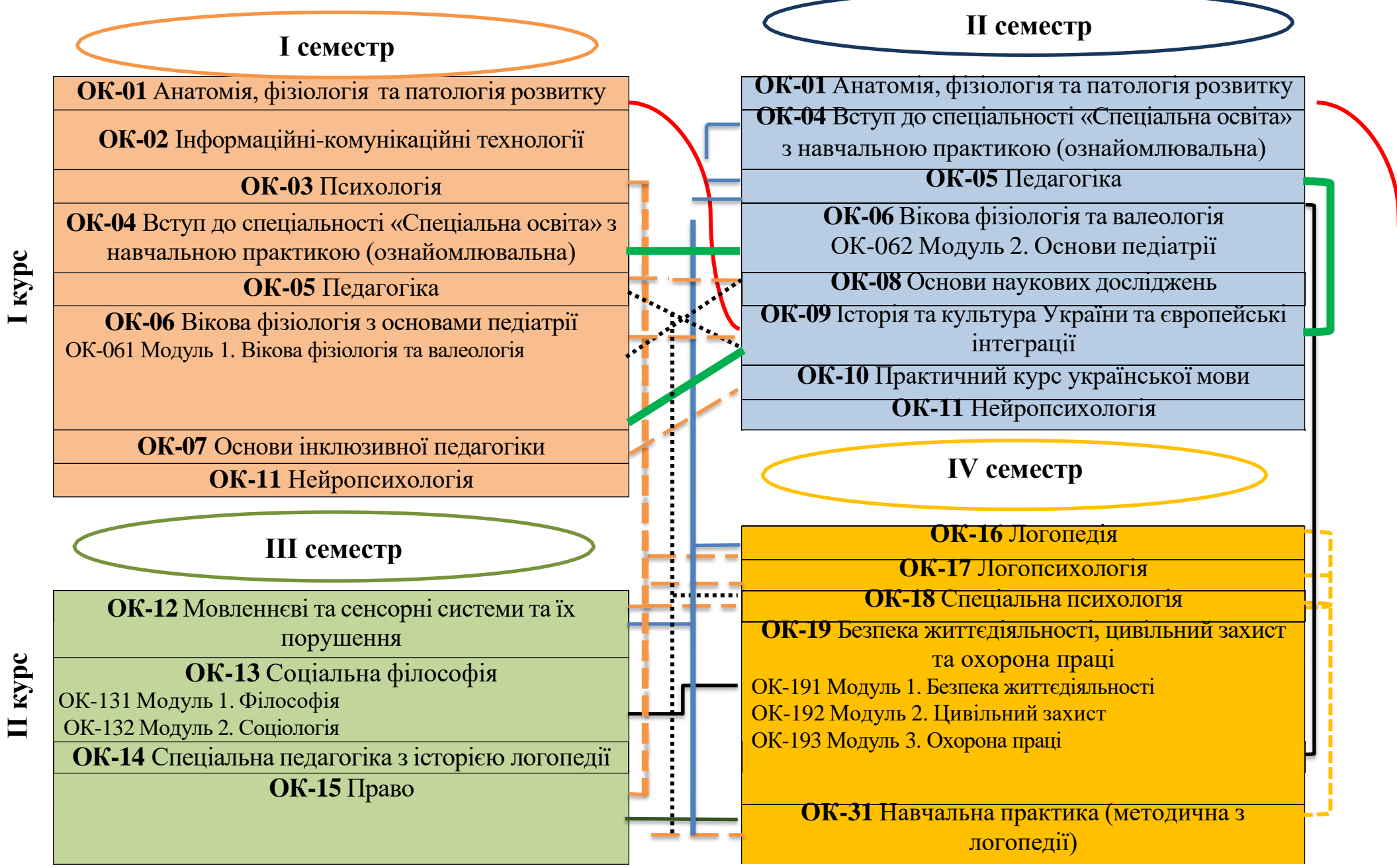
ОК-22	Практикум з логопедії	11,5	залік, екзамен
ОК-23	Іноземна мова	9	залік, екзамен
ОК-24	Корекційна психопедагогіка	3	екзамен
ОК-25	Психолого-педагогічне обстеження дітей з порушенням мовлення	3	екзамен
ОК-26	Теорія та методика навчання дітей з порушенням мовлення	3	екзамен
ОК-27	Логоритміка	4	екзамен
ОК-28	Методика логопедичної роботи з дітьми з комбінованими порушеннями	3	екзамен
ОК-29	Неврологія	3	залік
ОК-30	Курсова робота зі спеціальної освіти	3	диференційований залік
ОК-31	Навчальна практика (методична з логопедії)	3	залік
ОК-32	Виробнича практика	18	диференційовані заліки
	Атестація (підготовка та складання комплексного атестаційного іспиту з логопедії)	1,5	іспит
Загальний обсяг обов'язкових компонент		180	
Вибіркові компоненти ОП			
Загальний обсяг вибірових компонент		60 кредитів - 1800 годин	
ЗАГАЛЬНИЙ ПРОГРАМИ	ОБСЯГ	ОСВІТНЬОЇ	240 кредитів – 7200 годин

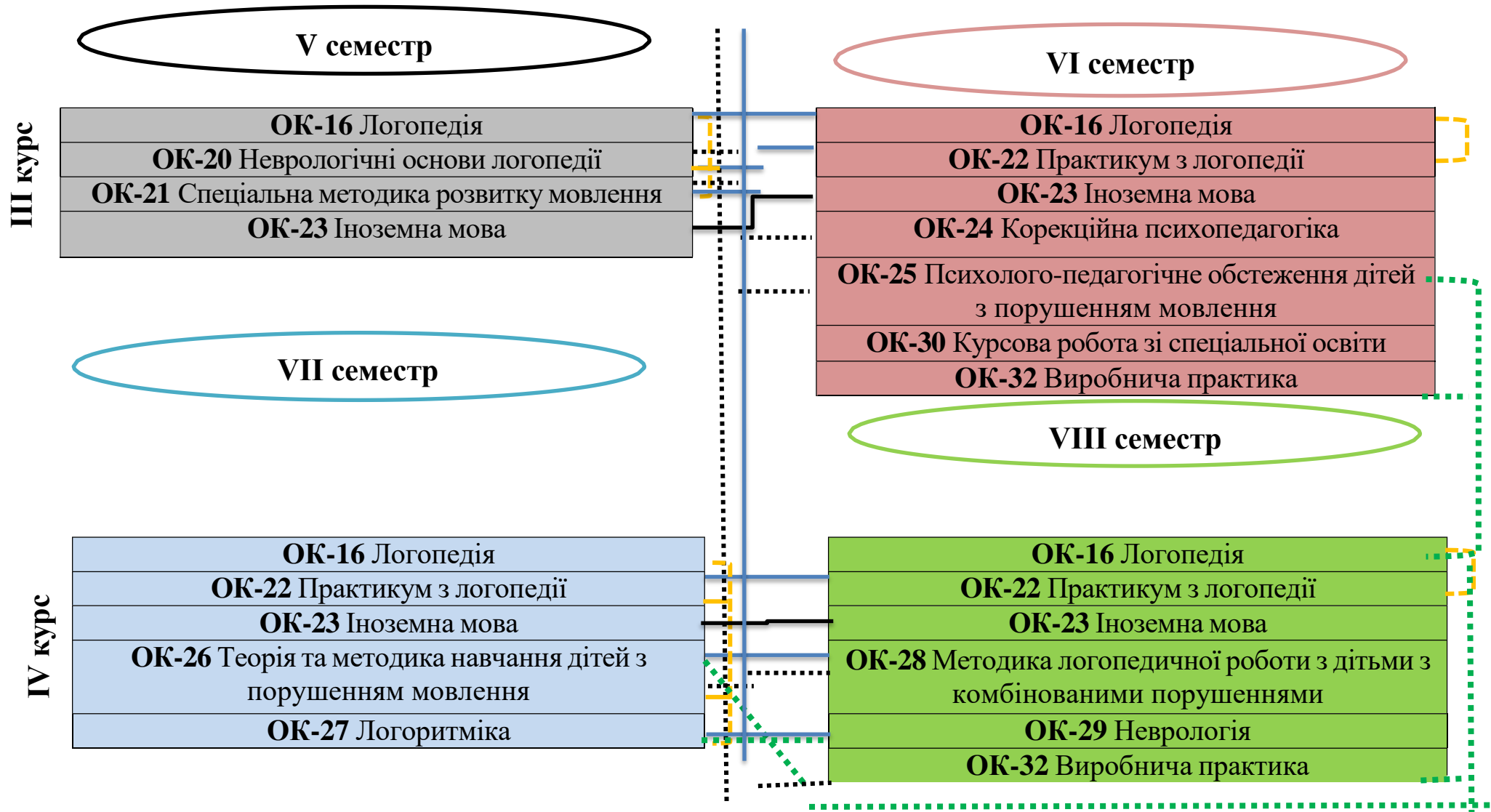

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Форми атестації здобувачів вищої освіти	Атестація здобувачів вищої освіти за першим (бакалаврським) рівнем за освітньо-професійною програмою спеціальності 016 Спеціальна освіта галузі знань 01 Освіта/Педагогіка здійснюється у формі: <ul style="list-style-type: none"> - складання комплексного атестаційного іспиту, який проводиться з предметів фахової підготовки.
Вимоги до атестаційного іспиту	Атестаційний іспит має на меті перевірку досягнення результатів навчання, визначених стандартом та освітньою програмою. Форми державної атестації для бакалаврів можуть містити додатково тестовий контроль. Атестація здійснюється відкрито і публічно.

2.2. Структурно-логічна схема освітньо-професійної програми

3. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньо-професійної програми

	ЗК 1	ЗК 2	ЗК 3	ЗК 4	ЗК 5	ЗК 6	ЗК 7	ЗК 8	ЗК 9	ЗК 10	ЗК 11	СК 1	СК 2	СК 3	СК 4	СК 5	СК 6	СК 7	СК 8	СК 9	СК 10	СК 11	СК 12	СК 13	СК 14	СК 15	СК 16
OK-01				+			+	+				+	+	+					+			+		+			
OK-02			+	+		+	+						+			+					+	+	+				
OK-03	+	+			+		+		+	+		+	+	+					+	+	+	+	+	+		+	+
OK-04				+			+	+				+		+					+	+			+				
OK-05			+	+		+	+								+	+										+	
OK-06	+	+			+		+		+	+		+	+	+	+				+	+	+	+	+	+	+	+	+
OK-07					+								+		+				+				+	+	+	+	
OK-08			+		+	+							+				+	+	+			+	+	+			
OK-09				+			+	+				+		+			+	+	+			+	+				
OK-10			+	+		+	+						+		+	+	+				+				+		
OK-11	+	+			+		+		+	+		+	+	+	+				+	+	+				+	+	+
OK-12				+			+	+				+	+	+	+				+	+					+		
OK-13			+	+		+	+									+	+	+			+	+					
OK-14	+	+			+		+		+	+		+		+			+	+	+	+	+	+	+			+	+
OK-15				+			+	+			+	+	+	+			+	+	+			+	+	+			
OK-16			+	+		+	+						+			+						+		+			
OK-17	+	+			+		+		+	+		+	+	+	+				+	+	+	+	+	+		+	+
OK-18				+			+	+				+		+	+				+	+			+	+		+	
OK-19			+	+		+	+						+		+	+			+				+		+		
OK-20	+	+			+		+		+	+		+	+	+			+		+	+	+		+	+	+	+	+
OK-21				+			+	+				+	+	+			+	+	+			+		+			
OK-22			+	+		+	+								+	+	+					+		+			
OK-23	+	+			+		+		+	+		+		+	+				+	+	+	+	+		+	+	+

OK-24				+			+	+				+	+	+	+			+	+			+		+	+			
OK-25			+	+		+	+						+			+	+	+				+		+	+			
OK-26	+	+			+		+		+	+		+	+	+			+	+	+	+	+	+		+		+	+	
OK-27				+			+	+				+		+			+		+				+					
OK-28			+	+		+	+									+							+					
OK-29	+	+			+		+		+	+		+		+				+	+	+	+	+	+	+	+		+	+
OK-30				+			+	+				+		+				+	+			+		+				
OK-31			+	+		+	+									+		+				+		+				
OK-32	+	+			+		+		+	+		+		+					+	+	+					+	+	

4. Матриця забезпечення результатів навчання (РН) відповідними компонентами освітньо-професійної програми

	РН 1	РН 2	РН 3	РН 4	РН 5	РН 6	РН 6	РН 7	РН 8	РН 9	РН 10	РН 11	РН 12	РН 13	РН 14	РН 15	РН 16	РН 17	РН 18
OK-01	+	+			+		+		+	+	+	+	+				+	+	
OK-02				+			+	+			+		+				+	+	
OK-03			+	+		+	+							+	+				
OK-04	+	+			+		+		+	+	+	+	+	+				+	
OK-05					+							+		+			+		
OK-06			+		+	+						+				+	+		
OK-07				+			+	+			+		+			+	+	+	
OK-08			+	+		+	+					+		+	+	+			
OK-09	+	+			+		+		+	+	+	+	+	+				+	
OK-10				+			+	+			+	+	+	+			+	+	
OK-11			+	+		+	+								+	+	+		
OK-12	+	+			+		+		+	+	+		+			+	+	+	
OK-13				+			+	+			+	+	+			+		+	
OK-14			+	+		+	+					+			+				
OK-15	+	+			+		+		+	+	+	+	+	+			+	+	+
OK-16				+			+	+			+		+	+			+	+	
OK-17			+	+		+	+					+		+	+		+		
OK-18	+	+			+		+		+	+	+	+	+			+		+	

OK-19				+			+	+			+	+	+			+		+	
OK-20			+	+		+	+							+	+	+			
OK-21	+	+			+		+		+	+	+		+	+				+	
OK-22				+			+	+			+	+	+	+			+	+	
OK-23			+	+		+	+					+			+	+	+		
OK-24	+	+			+		+		+	+	+	+	+	+		+	+	+	
OK-25				+			+	+			+		+	+		+		+	
OK-26			+	+		+	+							+	+				
OK-27	+	+			+		+		+	+	+		+				+	+	
OK-28				+			+	+			+		+				+	+	
OK-29			+	+		+	+							+	+		+		
OK-30	+	+			+		+		+	+	+		+	+				+	
OK-31	+	+			+		+		+	+	+		+	+				+	
OK-32	+	+			+		+		+	+	+		+					+	

6. Вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти

У Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького функціонує система забезпечення якості вищої освіти, яка діє згідно Положення про забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького. Система якості вищої освіти передбачає здійснення таких заходів:

- 1) визначення принципів та процедур забезпечення якості вищої освіти;
- 2) здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм;
- 3) щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних і педагогічних працівників вищого навчального закладу;
- 4) забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників;
- 5) забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи студентів, за кожною освітньою програмою;
- 6) забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом;
- 7) забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації;
- 8) забезпечення ефективною системою запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових працях працівників вищих навчальних закладів і здобувачів вищої освіти.

7. Перелік нормативних документів, на яких базується освітньо-професійна програма

1. Закон України «Про вищу освіту» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>
2. Закон України «Про внесення змін до деяких законів України про освіту щодо організації інклюзивного навчання» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1324-18>
3. Закон України «Про освіту» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>
4. Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти. Наказ МОН України від 01.06.2017 №600 (у редакції наказу МОН України від 21.12.2017 №1648. Режим доступу: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/rekomendatsii-1648.pdf>
5. Наказ Міністерства освіти і науки України від 16.06.2020 р. №799 «Про затвердження стандарту вищої освіти України за спеціальністю 016 «Спеціальна освіта» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти». Режим доступу: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vyshcha/standarty/2020/06/17/016-spetsialna-osvita-bakalavr.pdf>

6. Національний класифікатор України. Класифікатор професій ДК 003: 2010. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/va327609-10>.

7. Постанова Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 р. № 1341 «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій». Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-%D0%BF#n37>

8. Постанова Кабінету Міністрів України від 29.04.2015 р. № 266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти».

9. Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти, затверджені Наказом Міністерства освіти і науки України від 01 червня 2016 р. №600 (зі змінами) [Електронний ресурс]. – режим доступу: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/visha-osvita/naukovo-metodichna-rada-ministerstva-osviti-i-nauki-ukrayini/metodichni-rekomendaciyi-vo>